

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 12 mei 2015
Betreft Beantwoording vragen over speennecrose

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Thieme (PvdD) over het
afsterven van spenen bij melkkoeien, ingezonden 9 april 2015 (2015Z06417).

1

Bent u bekend met het bericht 'Afgestorven spenen bij vaarzen' waaruit blijkt dat
de Gezondheidsdienst voor Dieren een toename van meldingen over ischemische
speennecrose kreeg?^{1 2}

Antwoord

Ja.

2

Onderschrijft u de conclusies van de Gezondheidsdienst voor Dieren dat de
oorzaken van ischemische speennecrose liggen in de wijze waarop de melkkoeien
gehouden worden (geringe mate van beweging, bedrijfsmanagement, de
huisvesting, een eenzijdig en te eiwitrijk productierantsoen) en koude
wintermaanden? Bent u bereid nader onderzoek te laten verrichten naar de
oorzaak van de toename van ischemische speennecrose onder jonge melkkoeien?
Zo nee, waarom niet?

3

Onderschrijft u de conclusie van de Gezondheidsdienst voor Dieren dat "*het
minder waarschijnlijk is dat kou de oorzaak is van afvallende spenen omdat we in
Nederland de afgelopen tijd geen extreme winters hebben gehad*"?

¹ <http://www.melkvee.nl/nieuws/6610/gd--meer-afvallende-spenen-bij-vaarzen>

² Ischemische speennecrose is een aandoening waarbij de spenen van jonge, zwangere melkkoeien van hun
lichaam vallen

4

Is er een verband tussen de toenemende melkproductie per koe en het ontstaan van ischemische speennecrose? Zo nee, waaraan ontleent u die zekerheid? Zo ja, bent u bereid maatregelen te treffen die dergelijke misstanden voorkomen? Zo nee, waarom niet?

5

Bent u bereid nader onderzoek te doen naar het verband tussen de toegenomen meldingen van ischemische speennecrose en de toenemende melkproductie per koe? Zo nee, waarom niet?

6

Bent u bereid nader onderzoek te doen naar het verband tussen de toename van ischemische speennecrose bij jonge melkkoeien en de afname van weidegang per koe?

Antwoord 2 t/m 6

Ischemische speennecrose is een weinig voorkomende aandoening die veroorzaakt wordt door een of meerdere factoren, ook wel een multifactoriële aandoening genoemd waarbij kou mede een rol kan spelen. De aandoening komt vooral in de wintermaanden (stalperiode) voor bij vaarzen. Een van de oorzaken die kan leiden tot ischemische speennecrose is oedeem in de uier (zucht). Dit treedt vooral op bij vaarzen direct na het afkalven als de melkproductie voor de eerste keer op gang komt. Daarbij zijn er meerdere risicofactoren die vaarzen vatbaarder maken voor vocht in de uier en daarmee voor speenproblemen, waaronder voeding en beweging.

De Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) beantwoordt diergeneeskundige vragen van dierenartsen en veehouders. De GD geeft bij navraag aan dat het aantal vragen over deze aandoening varieert per jaar. Door de jaren heen is er geen stijgende lijn te zien. Gezien de periode waarin de aandoening zich vooral voor doet krijgt de GD in deze tijd van het jaar meer vragen dan normaal. Daarnaast geeft de GD aan dat de vragen over ischemische speennecrose worden gesteld over hoogproductieve en laagproductieve vaarzen.

Ik heb geen aanwijzingen om aan te nemen dat er een causaal verband is tussen de toenemende melkproductie per koe en het ontstaan van ischemische speennecrose. Daarnaast heb ik geen aanwijzingen om aan te nemen dat er een causaal verband is tussen afname van weidegang per koe en het ontstaan van ischemische speennecrose. Op dit moment zie ik dan ook geen reden voor onderzoek naar de aandoening ischemische speennecrose.

7

Kunt u aangeven hoeveel jonge melkkoeien er in de afgelopen vijf jaar last hebben gehad van ischemische speennecrose, uitgewerkt per jaar? Zo nee, waarom niet? Kunt u aangeven hoeveel koeien die lijden aan mastitis of ischemische speennecrose vroegtijdig geslacht zijn in de afgelopen vijf jaar? Zo nee, waarom niet? Wordt de oorzaak van ischemische speennecrose bijgehouden door de veehouder of dierenarts? Bent u bereid structureel te monitoren op ischemische speennecrose en welke specifieke oorzaken hieraan ten grondslag liggen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De gegevens die u vraagt worden niet systematisch bijgehouden.

8

Bent u bereid tot aanscherping van het toezicht op ischemische speennecrose met het oog op dierenwelzijn en diergezondheid nu de Gezondheidsdienst voor Dieren een toename van deze misstanden meldt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De NVWA houdt toezicht op bepalingen uit de Wet Dieren, waaronder de algemene huisvestings- en verzorgingsnormen. Het vóórkomen van ischemische speennecrose is op zichzelf geen overtreding van de regelgeving op het terrein van dierenwelzijn en diergezondheid.

(w.g.) Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken